

Sygn. akt: I Ns 99/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Sylwia Piasecka

Protokolant p.o. protokolanta sądowego Ilona Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2022 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z wniosku K. D. (1)

z udziałem małol. O. D. i M. D.

o stwierdzenie nabycia spadku po U. D. i E. D.

postanawia:

1. stwierdzić, że spadek po U. D., która zmarła dnia 21 lipca 2011 roku w Zielonej Hucie, ostatnio stale zamieszkiwała w Zielonej Hucie na podstawie ustawy nabył jej mąż E. D. s. A. A. i M. H., jej dzieci K. D. (1) s. E. A. i U., G. D. s. E. A. i U. każda z tych osób w 1/3 części z tym, że nabycie spadku nastąpiło w sposób prosty,
2. stwierdzić, że spadek po E. D., który zmarł dnia 14 stycznia 2022 roku w Zielonej Hucie, ostatnio stale zamieszkiwał w Zielonej Hucie na podstawie ustawy nabył jego syn K. D. (1) s. E. A. i U. w całości z tym, że nabycie spadku nastąpiło z dobrodziejstwem inwentarza.

Sygn. akt I Ns 99/22

UZASADNIENIE

W. E. D. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po U. D., która zmarła w dniu 21 lipca 2011 roku w Zielonej Hucie, ostatnio stale zamieszkiwała w Zielonej Hucie oraz po E. D., który zmarł 14 stycznia 2022 roku w Zielonej Hucie, ostatnio stale zamieszkiwał w Zielonej Hucie.

W uzasadnieniu wskazał, że spadkodawcy pozostawili – syna K. D. (1) – wnioskodawcę oraz G. D., który zmarł 14 lutego 2020 roku i w chwili śmierci był rozwiedziony.

W. podniósł, że zmarli nie pozostawili testamentów.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2022 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania A. D., natomiast postanowieniem z dnia 9 maja 2022 roku – M. D..

Uczestniczka postępowania – M. D. i przedstawicielka ustawowa małoletniej A. K. D. nie sprzeciwiły się wnioskowi o stwierdzenie nabycia spadku po spadkodawcach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni U. D. zmarła dnia 21 lipca 2011 roku w Zielonej Hucie, ostatnio stale do śmierci mieszkała w Zielonej Hucie. W chwili śmierci pozostawała w związku małżeńskim z E. D., który zmarł 14 stycznia 2022 roku w Zielonej Hucie i tam ostatnio stale zamieszkiwał. W trakcie trwania małżeństwa nie toczyły się żadne postępowania o rozwód i separację.

Ze związku małżeńskiego spadkodawców zrodziło się dwoje dzieci – K. D. (1) i G. D.. Spadkodawcy nie posiadali żadnych dzieci pozamałżeńskich i przysposobionych.

Spadkodawcy – U. D. i E. D. nie zawierali żadnych umów dotyczących dziedziczenia, nie pozostawili testamentów i nikt nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

Po śmierci U. D. zarówno jej małżonek – E. D., jak i synowie nie złożyli oświadczeń o przyjęciu lub odrzuceniu spadku w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedzieli się o tytule swego powołania.

Po śmierci E. D. – wnioskodawca K. D. (1) złożył oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

W dniu (...) syn spadkodawców – G. D. zmarł w Zielonej Hucie. W chwili śmierci był rozwiedziony i posiadał dwoje dzieci – M. D. i małoletnią A. D..

Uczestniczka postępowania – M. D. w dniu 10 marca 2020 roku przed notariuszem J. K., jako spadkobierca ustawowy, złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po ojcu G. D.. Uczestniczka postępowania w chwili składania oświadczenia nie posiadała zstępnych.

Uczestniczka postępowania – A. D., przez działającego w jej imieniu przedstawiciela ustawowego w osobie matki – K. D. (2) i na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 8 maja 2020 roku, wydanego w sprawie I. N. 126/20, prawomocnego od dnia 19 maja 2020 roku, zezwalającego K. D. (2) aby w imieniu małoletniej córki A. D. złożyła przed notariuszem albo przed sądem oświadczenie, że małoletnia, jako spadkobierca ustawowy lub testamentowy odrzuca spadek po ojcu G. D., w dniu 9 czerwca 2020 roku przed notariuszem J. K., złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po ojcu G. D..

dowód: zapewnienie spadkowe wnioskodawcy K. D. (1) 00:01:48 k. 12 – 12v, zapewnienie spadkowe uczestniczki postępowania M. D. 00:10:24 k. 32v, odpis zupełny aktu zgonu U. D. k. 4, odpis skrócony aktu zgonu E. D. k. 4, odpis skrócony aktu urodzenia K. D. (1) k. 4 odpis skrócony aktu zgonu G. D. k. 4, oświadczenie k. 11, inne wnioski dowodowe: kserokopia protokołu przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku z dnia 9 czerwca 2020 roku k. 26 – 28, kserokopia protokołu przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku z dnia 10 marca 2020 roku k. 29 – 31.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 1025 § 1 k.c. Sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Spadkobierca nie ma obowiązku wykazywania takiego interesu, natomiast w odniesieniu do podmiotu nieroszczonego sobie praw do spadku, warunek posiadania interesu (art. 510 § 1 k.p.c.) we wszczęciu takiego postępowania oznacza, że wynik tego postępowania ma dotyczyć także jego praw. Jest on spełniony, gdy podmiot ten ma interes w wywołaniu któregośkolwiek ze skutków stwierdzenia nabycia spadku (art. 1025 § 2 i art. 1027 k.c.).

Natomiast w myśl art 670 § 1 k.p.c. Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą oraz czy spadkodawca pozostawił testament. Badanie następuje w drodze odebrania zapewnienia od spadkobierców w trybie art. 671. § 1 k.p.c., który przewiduje, że za dowód, że nie ma innych spadkobierców, może być przyjęte zapewnienie złożone przez zgłaszającego się spadkobiercę.

Należy również zauważyć, że Sąd jest związany wnioskiem tylko co do określenia osoby spadkodawcy, o tym zaś, kto dziedziczy spadek, orzeka z urzędu (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1950 roku, Wa.C. 3/50, (...) 1950, nr 7, poz. 59, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1969 roku, III CZP 132/68, OSNC 1969,

nr 7–8, poz. 131; uchwała całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1973 roku, III CZP 13/73, OSNC 1974, nr 9, poz. 144).

Zatem przepis artykuł 670 § 1 k.p.c. nakłada na sąd orzekający jedynie badanie z urzędu, kto jest spadkobiercą. Do sądu spadku należy również ustalenie czy nie zachodzą negatywne przesłanki dziedziczenia. Istotnym jest także, że na podstawie art. 670 § 1 k.p.c. nie można nałożyć na sąd obowiązku zastępowania wnioskodawcy w udowodnieniu okoliczności, z których wnioskodawca ten wywodzi dla siebie skutki prawne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 marca 1998 roku, III CKN 38/98 LEX nr 399713).

Zgodnie z treścią art 926 §1 i §2 kc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie z ustawy następuje wówczas, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy.

W przedmiotowej sprawie z wniosku o stwierdzenie nabycia spadku oraz zapewnień spadkowych złożonych przez wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania wynika, że spadkodawcy nie sporządzili testamentów. Zatem w niniejszej sprawie zachodzi dziedziczenie ustawowe.

W myśl art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek, dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Zgodnie z przyjętą i ugruntowaną linią orzecznictwa, którą Sąd w niniejszym składzie w pełni podziela, ustalenie danych personalnych uczestników postępowania o stwierdzenie nabycia spadku powinno opierać się na odpisach aktów stanu cywilnego (art. 4 prawa o aktach stanu cywilnego, por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1959 roku, I CR 109/59, OSNCK 1960, nr 2, poz. 53).

Z aktu zgonu spadkodawczyni – U. D. wynika, że w chwili śmierci była zamężna, a jej mężem był E. D., natomiast z przedłożonych aktów stanu cywilnego oraz zapewnień złożonych przez wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania, że spadkodawczyni miała dwóch synów – K. D. (3) i G. D., który zmarł w dniu 14 lutego 2020 roku.

Przepis art. 1015 k.c. w brzmieniu obowiązującym w chwili otwarcia spadku przewidywał, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku.

Spadkobiercy w powyższym terminie nie złożyli oświadczeń o odrzuceniu spadku i oświadczeń o przyjęciu spadku z dobrodzieństwem inwentarza, tym samym oznacza to proste przyjęcie przez nich spadku.

Mając zatem na uwadze treść art 931§1 k.c. spadek po U. D. na podstawie ustawy nabyli jej mąż E. D. oraz jej dzieci K. D. (1) i G. D. każda z tych osób w 1/3 części. Z uwagi na fakt, że spadkobiercy nie złożyli w terminie 6 miesięcy oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po spadkodawczyni U. D., Sąd stwierdził, że nabycie spadku nastąpiło w sposób prosty.

Z aktu zgonu spadkodawcy – E. D. wynika, że w chwili śmierci był wdowcem. Z przedłożonych zaś aktów stanu cywilnego oraz zapewnień złożonych przez wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania wynika, że spadkodawca w chwili śmierci miał syna K. D. (1), albowiem syn G. D., zmarł w dniu 14 lutego 2020 roku.

Zgodnie z treścią art. 931 § 2 kc jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadął, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

W chwili śmierci G. D. był rozwiedziony i miał zstępnych - dwie córki – uczestniczki postępowania – małoletnią A. D. i M. D., które w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedziały się o tytule swojego powołania, złożyły oświadczenie o odrzuceniu spadku po swoim ojcu – G. D.. Uczestniczka postępowania M. D. nie posiada zstępnych.

Zgodnie z treścią art. 1020 kc spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Wobec powyższego jedynym spadkobiercą po E. D. jest jego syn – K. D. (1).

Spadkobierca – (...) D. złożył oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Wobec powyższego, mając na uwadze treść art 931§1 k.c. Sąd stwierdził, że spadek po E. D. na podstawie ustawy nabył jego syn K. D. (1) z tym, że nabycie spadku nastąpiło z dobrodziejstwem inwentarza.

Dlatego też Sąd orzekł jak w punkcie 1 i 2 sentencji postanowienia.